Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 104 (5965).
31 МАЙ
СЕШАНБА
1977 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ 29 МАЙ КУНИ ТЕЛЕВИДЕНИЕ ОРҚАЛИ СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ҳурматли совет ва француз телетомошабинлари!

Яқиндагина мен Францияга берилган кўрсатувда телевизион экран орқали гапирган эдим. Ўшанда, ўтган йилнинг октябрида Франция телевидениесида Совет Иттифоқи ҳафталиги ўтказилган эди. Энди бўлса совет телевидениесида Франция ҳафталиги ниҳоясига етмоқда. Чамаси, Франция билан Совет Иттифоқи шу жиҳатдан турли ижтимоий тузумдаги мамлакатлар ўртасида мунтазам ҳамкорлик қилишнинг янги формасини бошлаб бермоқдалар. Бу ташаббус анъанага айланиб қолса, соз бўларди.

Умуман Совет — Франция ҳамкорлиги соҳасида юзага келган анъаналарнинг бисёрлиги тўғрисида гапириш учун асос бор. Бу ўринда мен: ҳақиқатда энг юксак доираларда учрашувлар йил сайин ўтказиб турилганлигини; ўзаро муносабатларни чуқурлаштириш ва актуал халқаро масалалар хусусида фикрлашиб туриш мақсадида доимо маслаҳатлашувлар бўлаётганлигини; ҳар беш йил сайин товар обороти икки ҳисса ортаётганлигини; маданий бойликларни кенг миқёсда баҳам кўришнинг мавжуд катта тарихини назарда тутяпман.

Биз мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги алоқаларнинг интенсивлиги муттасил кучайиб боришининг, бу алоқаларнинг формалари эса тобора хил-ма-хил ва самарали бўлаверишининг тарафдоримиз. Биз бир-биримизни тобора кўпроқ ва яхшироқ билаверамиз. Бу эса ўзаро ишончга олиб боради.

Бизнинг замонамизда мамлакатлар ўртасидаги ишончни мустаҳкамлаш нақадар муҳимлиги ҳаммага равшан. Ўзаро муносабатларнинг ҳар бир халқ ва барча халқлар хавфсизлигини таъминлашдек нозик соҳаси тўғрисида гап борганида ўзаро ишонч бениҳоя муҳимдир. Бу ўриндаги туб вазифа — қуролланиш пойгаси спиралининг янада ёйилиб кетишига йўл қўймасликдан иборат.

Эҳтимол, баъзи бировлар, бу мавзуда кўп гапирилди, дейиши мумкин. Аммо ҳақиқат қўлдан-қўлга ўтавериб, сийқа бўлиб кетадиган танга эмас. Бунинг устига спираль ҳам илгариги йўлни шунчаки такрорлашни билдирмайди. Ер курраси ҳозирнинг ўзидаёқ оммавий қирғин воситаларига тўлиб-тошиб кетганлиги камлик қилгандек, кўп карра ортиқ вайронгарчилик келтирадиган қурол-яроғларнинг янги турлари ва янги системаларини яратиш хавфи реал бўлиб, йил сайин кучайиб бормоқда. Бас энди, етар! — дерсизлар. Дарҳақиқат: бас қилиш пайти келди!

Аминманки, бирон бир давлат ва жамоат арбоби, бирон бир заковатли одам уруш хавфига қарши кураш соҳасида ўз зиммасидаги масъулиятдан бўйин товлай олмайди. Чунки бу — инсониятнинг ўз келажаги учун бўлган масъулиятдир.

Американинг янги маъмурияти бу масалаларда тутган йўл муносабати билан давом этаётган қуролланиш пойгаси, шу жумладан стратегик қурол-яроғлар билан қуролланиш пойгаси ҳусусидаги хавотирлигимиз ошганлигини яширмайман. Янги маъмуриятнинг бу йўли АҚШ учун бир томонлама устунликлар олишга очиқдан-очиқ қаратилган йўлдир. Ўз-ўзидан равшанки, бу йўл стратегик қуролларни чеклаш юзасидан СССР билан АҚШ ўртасида узоқ муддатли янги битимни тайёрлаш ва тузишга асло кўмаклашмайди, шу битимни ишлаб чиқиш бусиз ҳам ҳаддан ташқари чўзилиб кетди.

Тўғри, СССР Ташқи ишлар министри билан АҚШ давлат секретари ўртасида яқинда Женевада бўлиб ўтган учрашув натижасида Москвадаги март музокараларига нисбатан илгари келишиб олинмаган баъзи бир масалалар хусусидаги позициялар бироз яқинлашганлиги сезилди. Бироқ шуни ошкора айтиш керакки: АҚШнинг ноконструктив йўл тутиши сабабли олға томон тузукроқ силжишга ҳозирча эришилгани йўқ. Бу соҳада кўп куч-ғайрат сарфланиши лозимлиги кўриниб турибди. Америка маъмурияти тўла-тўкис реалистик позицияга ўтиши ҳамда тенглик ва баббаровар хавфсизлик принципига асосланадиган бўлиши энг муҳимидир.

Совет Иттифоқига келганда, яқинда айтган гапимни яна бир бор такрорлаймиз: биз қуролланиш пойгасини миқдор ва сифат жиҳатидан чеклаш учунгина эмас, шу билан бирга ўзаро мақбул одилона шартлар асосида қуролсизланиш учун ҳам курашдаги кучимизни аямаймиз. Башарти урушдан кейинги йилларда шу хусусда тўпланиб қолган проблемаларнинг ҳаммасини бирданига қўпориб ташлашнинг имкони бўлмаса, биз қисмий тадбирларни амалга оширишга ҳам тайёрмиз. Улар «қисмий» деган камтарона сўз билан аталса ҳам, аммо улардан ҳар бирининг рўёбга чиқарилиши уруш хавфини бирон бир даража орқага сурган, меҳнаткашлар оммаси зиммасига тушаётган қуролланиш пойгаси машаққатини енгиллаштирган бўлур эди.

Қайси проблемалар хусусида гап боряпти?

Ядро қуролининг янада тарқалишига йўл қўймаслик проблемасидан гап бошламоқчиман. Унинг бир мамлакатдан иккинчи мамлакат қўлига ўтавериши улардан бирортасининг хавфсизлигини кучайтирмайди ва ҳозирги пайтга келиб таркиб топган нисбий мувозанатни сақлаб қолишга мутлақо ёрдам бермайди. Аммо, у ҳатто тасодифий бўлса ҳам, ядро можаросининг келиб чиқиш хатарини кучайтиради. Башарти шундай бўлса ҳеч қандай «ядро зонтиклари» ажал келтирувчи момақалдироқдан омон сақлай олмайди... Шу боисдан ҳам бу проблемани амалий равишда, универсаль тарзда ҳал этиш учун бундан буён ҳам куч-ғайрат сарфлаш лозим.

Сўнгра биз оммавий қирғин қуролининг янги турлари ва системалари яратилишини тақиқлайдиган битим тузишни таклиф этяпмиз. Бу — ҳамма учун манфаат келтирган бўлур эди.

Биз Варшава шартномасидаги иттифоқчиларимиз билан биргаликда Хельсинкидаги кенгашда қатнашган мамлакатлар ядро қуролини бир-бирига қарши биринчи бўлиб ишлатишдан воз кечиш тўғрисида бир битимга келсинлар, деган фикрни айтдик. Бу масала хусусидаги музокаралар ва унинг ҳал этилиши ўз-ўзидангина муҳим бўлиб қолмасдан, бу нарса Европада, айниқса қурол-яроғ кўплаб тўпланган жойларда оддий қурол-яроғларни қисқартириш учун янги имкониятлар ҳам очиб беришига аминман.

Кейинги йилларда биз уруш хавфини камайтириш учун таклиф этган ҳамма тадбирларни санаб ўтмоқчи эмасман. Бизнинг бу соҳадаги таклифларимиз яхши маълум. Ҳарбий қудратни кучайтириш сиёсати халқаро хавфсизлик манфаатларига тобора кўпроқ кескин, шиддатли равишда зид бўлиб тушаётганлиги учун ҳам биз шу таклифларни ўртага қўймоқдамиз. Бизнинг ташаббусларимиз моҳияти битта: қуролланиш пойгасини чеклаш орқали, қуролсизланиш орқали хавфсизликни таъминлашдан иборат.

Мен айтаётган ижобий қарорларга келиш учун кўп давлатлар ва халқлар биргаликда куч-ғайрат сарфлашлари зарур, албатта. Уларнинг ҳар бири учун кенг фаолият майдони топилади. Франция сингари давлат бу ишга муҳим ҳисса қўша олишига шубҳа йўқ. Биз президент В. Жискар д'Эстэннинг Франция телевидениеси орқали 1976 йил 12 октябрь куни сўзлаган нутқидаги Франция ёппасига ва тўла самарали қуролсизланиш ғоясига содиқ, деган сўзларига эътибор бердик. Бу — муҳим гап.

Мен кескинликни юмшатишнинг бутун халқаро иқлимга ҳайрли таъсир этиши тўғрисида илгари неча бор гапирган эдим. Мен бу гапга ўзгартириш киритишга асос йўқ деб ҳисоблайман. Ҳар ҳолда, кескинликни юмшатилиши айрим жойларда бир мунча хотиржамлик уруғлари сочганлигини айтиб ўтиш тўғри бўлур эди.

Тинчлик ва кескинликни юмшатиш иши — ҳар бир кишининг иши бўлиши лозим, деган гапни қайта-қайта айтаман. Тинчликни мустаҳкамлаш йўлида эришилган натижалар чегара эмас, балки янги ҳаракатлар учун илк маррадир. Биз шундай ҳаракатлар қилишга тайёрмиз ва Франциянинг ҳам шу йўлдан боришига умид қиламиз.

Умумевропа кенгашида қатнашган ҳамма давлатлар тез орада Белградда ўтказиладиган учрашув муносабати билан ўзларининг холис ниятларини амалда яна бир бор намойиш қилиш имкониятига эгадирлар. Аввал бошда ўйлаб қўйилганидек, бу учрашув Хельсинки руҳининг давоми ва ривожи бўлиб қолишини, кескинликни юмшатиш жараёни ривожидаги яна бир бўғин бўлиб қолишини истаймиз. Бунга эришса бўладими? Бўлади. Аммо бунинг учун учрашувга яхши тайёргарлик кўриш ва уни ихтилофлар воситаси сифатида эмас, балки ҳамкорлик давраси сифатида ўтказиш керак. Бу учрашувни бошқа йўлга солиб юборишга уринган кимса ўз зиммасига катта жавобгарликни олган бўлур эди.

Тинчликни мустаҳкамлаш — инсоннинг энг буюк ҳуқуқи — яшаш ҳуқуқининг энг муҳим гарантияларидан биридир. Аммо биз яшашни шунчаки кун кечириш деб эмас, балки инсонга муносиб равишда кун кечириш деб тушунамиз. Ўз-ўзидан равшанки турли социал табақалар ва турли сиёсий кучлар ҳар хил ижтимоий идеалларга амал қиладилар. Бизнинг халқимиз бундан олтмиш йил муқаддам ўз йўлини — социализм ва коммунизм йўлини жиддий равишда ва узил-кесил белгилаб олган.

Рақамлар, фактлар, таққослашларга асосланган кўпгина кўрсаткичларга қараб, шу йўлда қандай натижаларга эришилганлигини билиб олса бўлади. Буларнинг ҳаммаси ҳақида узоқ гапиришга тўғри келган бўлур эди. Шу сабабли бир мезонни — инсоннинг жамиятдаги мавқеини мисолга олишга ижозат бергайсиз. Шу мезонни олар эканмиз, ҳозир ҳар бир совет кишиси ҳеч қачон ишсиз бўлиб қолмаслигига, у зарур билим олишига, унинг қобилияти ва истеъдоди рўёбга чиқишига, бетоб бўлиб қолганида ўз ҳолига ташлаб қўйилмаслигига, у қариган чоғида хузур-ҳаловатда яшашига, ўз болаларининг тақдири учун кўнгли тўқ бўлишига ишонади, деб айта оламиз. Назаримда бу — унчалик оз эмас. Аммо биз эришган натижалар ва эришишга интилаётган режалар шундангина иборат эмас.

Советлар мамлакати халқ хўжалигини ривожлантириш ўнинчи беш йиллик планининг асосий йўналишларини партия XXV съезди белгилаб берди. Бу планнинг бажарилиши мамлакатимиз меҳнаткашларининг ҳаёти учун янада яхши социал-иқтисодий шарт-шароитларни яратади. Умумхалқ муҳокама қилганидан кейин қабул этиладиган Совет Иттифоқининг янги Конституцияси ривожланган социалистик жамият демократиясини янада такомиллаштириш учун сиёсий-ҳуқуқий негиз беради. Совет давлатининг асосий қонунида СССР ташқи сиёсатининг ленинча принциплари, бизнинг изчил тинчликсеварлик йўлимиз мустаҳкамланиб берилиши назарда тутилмоқда. Конституциянинг тегишли қоидалари халқаро муносабатларда ривожланаётган янги қулай тенденцияларга муносиб бўлади.

Пировардида — Совет—Француз муносабатлари тўғрисида икки оғиз сўз. Биз Совет—Француз муносабатларининг ҳолатини умуман яхши баҳолаймиз. Аммо биз кўпроқ натижаларга интиламиз ва ана шу натижаларга эришиш учун резервлар ҳам, шароитлар ҳам бор, деб ўйлаймиз. Франция президенти Жискар д'Эстэннинг фикрлари ҳам шу йўлга муносиб келади. Биз шу ҳафта бошларида телевизорларимиз экранларида унинг нутқини тингладик.

Мамлакатларимиз ўртасидаги яхши муносабатларни ривожлантириш йўлини Франция халқи бажонидил қўллаб-қувватлашини биламиз, совет кишилари уларга астойдил дўстлик туйғулари билан қарамоқдалар. Биз халқларимиз ўртасида ривожланиб бораётган алоқаларга алоҳида аҳамият бераяпмиз, чунки буни кейинги ўн йил мобайнида Совет — Франция муносабатларида рўй берган катта силжишлар мустаҳкамлиги ва чуқурлигининг муҳим гарови деб биламиз.

Яна уч ҳафтадан кейин мен Парижда президент Жискар д'Эстэн ҳамда Франциянинг бошқа давлат ва сиёсат арбоблари билан учрашиш ниятидаман. Бу учрашув Франция — Совет ҳамкорлигини, тинчликни ва халқаро кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш йўлида олға томон янги қадам қўйиш имконини беришидан умидворман.

Мухтарам телетамошабинлар, сизларга сиҳат-саломатлик тилайман.

СУРАТДА: Л. И. Брежнев нутқ сўзламоқда.

В. Мусаэльян фотоси. (ТАСС).

ВАТАНИМИЗ РАВНАҚИ УЧУН

ҲАЁТИЙ ҚОНУНЛАР

Тракторсозларимиз, барча совет кишилари қатори, КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, Конституция комиссиясининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган докладини баёнини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми Коммунистик партия социалистик демократиямиз мазмунини янада чуқурлаштиришга мунтазам ғамхўрлик кўрсатаётганлигини бутун жаҳонга яна бир бор намойиш қилди.

Заводимиз ишчи-хизматчилари шу кунларда социалистик мусобақани янада авж олдириб, янги-янги меҳнат ғалабаларига эришмоқдалар. Кўплаб коллективлар смена топшириқларини ортиғи билан адо этмоқдалар. Тракторсозларимиз СССР Конституцияси лойиҳаси эълон қилинадиган кунни орзиқиб кутмоқдалар. Ҳеч шубҳа йўқки, улар бу воқеани меҳнатда юксак ғалабаларга эришиб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига олган юксак социалистик мажбуриятларини ортиғи билан адо этган ҳолда кутиб оладилар.

М. ТУРОБОВ,
Тошкент трактор заводининг созловчиси, Ленин ордени кавалери.

ТАРАҚҚИЁТИМИЗ ТАҚОЗОСИ

БАРЧА совет кишилари қатори колхозимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Конституцияси лойиҳаси тўғрисида»ги докладида баён қилинган хулосалар мамлакатимиз тараққиёти тақозоси эканлигини ҳаммамиз чуқур ҳис қилмоқдамиз.

Ҳозир амалдаги Конституция қабул қилингандан буён ўтган қирқ йил вақт ичида Ватанимиз тарихида катта ўзгаришлар рўй берди. Буни бизнинг колхоз мисолида ҳам кўрса бўлади. Бир пайтлар аранг 10—15 центнердан пахта ҳосили олинган ерларда мана энди 40 центнердан ошириб хирмон кўтармоқдамиз.

Ватанимиз шон-шуҳрати йўлида баракали меҳнат қилаётган колхозимиз пахтакорлари юбилей йилида ҳосилдорликни гектар бошига 43 центнерга етказиб, Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйига муносиб совға тайёрлайдилар.

И. ЮНУСОВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз раиси.

ДАВЛАТ ҒАМХЎРЛИГИ

Биз, тўқувчилар, КПСС Марказий Комитети Пленумининг янги Конституция лойиҳаси тўғрисидаги қарорини зўр мамнуният ва ифтихор туйғулари билан кутиб олдик. Ҳозир барча цехларда шунга бағишланган суҳбатлар ўтмоқда. Бу суҳбатларда ўтган 40 йил ичида мамлакатимиз, шу жумладан корхонамизда бўлган ўзгаришлар ҳақида ветеранларимиз ҳикоя қилиб беришяпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Лидия Павловна Казанцева бундан 20—25 йил аввал иш шароитларининг ҳозиргига нисбатан анча оғир бўлгани, тўқув дастгоҳларининг кам унум ва кўп меҳнат талаблиги тўғрисида гапирди.

Ҳозир-чи? Кенг ва ёруғ цехларимизда автомат ва ярим автомат станоклар ишлаб турипти.

Кейинги йилларда комбинатимиз тўқув цехларига нисбатан товушсиз, янги станоклар ўрнатиш бошланди. Бу фақат комбинатимизда эмас, балки бутун мамлакатимиз тўқув саноатида катта янгиликдир.

Мана шу улкан ўзгаришлар, давлат томонидан меҳнат кишисига қилинаётган ғамхўрлик, бизни янада яхшироқ ишлашга илҳомлантиради.

Дилбар ҚУЛМАТОВА,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси, тўқувчи Виноградовалар ва ВЛКСМ мукофотларининг лауреати.

ЭРГАШ Қўрғонбоев Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг моҳир механизатори. У меҳнат қилаётган бригада аъзолари юбилей йилида мавжуд 100 гектар пахта майдонидан 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар. Суратда: моҳир механизатор Э. Қўрғонбоев ғўза қатор ораларига ишлов бериш сифатини кўздан кечирмоқда.

З. Қуртнезиров фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА — ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети 1977 йилда мева-сабзавот етиштирувчи областлар, районлар ва хўжаликларни мукофотлаш учун кўчма Қизил байроқлар таъсис этиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Давлатга сабзавот, хўл мева, узум, картошка ва полиз экинларини муддатида ҳамда белгиланган ассортиментда сотиш борасида юксак кўрсаткичларга эришган илғор областлар, районлар ва хўжаликларни рағбатлантириш мақсадида 1977 йил учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг қуйидаги кўчма Қизил байроқлари таъсис этилади:

Қорақалпоғистон АССР ва областлар учун — бир байроқ;

районлар учун — икки байроқ, бу байроқларнинг биттаси мева-сабзавот маҳсулотини етиштириш бўйича ихтисослаштирилган районга берилади;

колхозлар учун — бир байроқ;

совхозлар учун — икки байроқ, бу байроқларнинг бири «Узплодоовощвинпром» бирлашмасининг совхозларига берилади:

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, «Узплодоовощвинпром» бирлашмаси ва Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигининг тақдимига мувофиқ 1977 йил 1 июлдан бошлаб навбатдаги ҳисобот ойининг 10-кунидан кечиктирмай, иш якунларига кўра ой сайин берилади.

Хўжаликларни ва мева-сабзавот етиштирувчи пешқадамларни рағбатлантириш учун Кўчма Қизил байроқларни топшириш чоғида Қорақалпоғистон АССРга ва областларга — 1000 сум, районларга — 500 сўм, колхоз ва совхозларга — 250 сўмдан мукофот бериш кўзда тутилади.

Кўчма Қизил байроқларни топшириш чоғида «Ўзбекбирлашув» мева-сабзавот етиштирувчи пешқадамларга сотиш учун Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига — учтадан, район ижроия комитетларига — иккитадан, колхоз ва совхозларга — биттадан «Москвич» ёки «Жигули» енгил автомашинасини ажратсин.

БХР ПАРТИЯ—ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг раиси ўртоқ Тодор Живков бошчилигидаги Болгария Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси расмий дўстона визит билан 30 май куни Москвага келди.

Болгария Халқ Республикаси ва СССР давлат байроқлари билан безатилган аэродромда Тодор Живков, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Кенгашининг раиси Станко Тодоров ўртоқларни, партия-ҳукумат делегациясининг бошқа аъзоларини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, бошқа расмий кишилар самимий қардошларча табриклаб кутиб олдилар.

Пойтахт меҳнаткашларининг намояндалари делегацияни аэродромда қизғин ва шодиёна муборакбод этдилар. Куролли кучлар уч турининг фахрий коровули учиш майдонида саф тортиб турди. Болгария Халқ Республикаси ва СССР давлат гимнлари ижро этилди, Л. И. Брежнев ва Т. Живков ўртоқлар совет жангчилари сафи олдидан ўтдилар.

Т. Живков, С. Тодоров ўртоқлар Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин ўртоқлар билан бирга, Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг бошқа аъзолари мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигида аэродромдан Кремлга йўл олдилар.

Л. И. Брежнев ва Т. Живков ўртоқларни, Совет Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикасининг бошқа раҳбарларини ўн минглаб москваликлар қизғин кутиб олиб, ҳар иккала мамлакат халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик шарафига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Болгария Коммунистик партияси шарафига табрик сўзларини айтдилар.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА ШУ ЙИЛ 30 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — бир кунлик ўсиш, иккинчи устун — мавсум бошидан буён.

Калинин	0,8	53,3
Бўка	0,4	52,9
Оққўрғон	—	51,8
Қуйи Чирчиқ	0,5	49,6
Пискент	0,2	45,6
Тошкент	0,1	45,6
Охангарон	0,9	45,0
Ўрта Чирчиқ	0,9	38,4
Оржоникидзе	0,6	37,6
Янгийўл	—	35,8
Чиноз	0,2	35,7
Бекобод	0,4	35,4
Юқори Чирчиқ	0,5	25,0
Бўстонлиқ	0,8	21,6
Область бўйича:	0,5	41,1

БАШОРАТ МЕВАЛАРИ

Улуғ Октябрь революцияси ғалаба қозонгандан кейин мамлакат халқ хўжалигини тиклаш навбатдаги кечиктириб бўлмас вазифалардан бири бўлиб, бунинг учун аввало саноат, фан, техникани ривожлантириш, уни изга солиб юбориш зарур эди. Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин буни яхши биларди. Шу сабабли у фан, техника ва саноатнинг бошқа соҳалари қаторида кимёни ривожлантиришга алоҳида аҳамият берди.

Владимир Ильич Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлари — 1917 йилнинг декабридаёқ Халқ Хўжалиги Олий Кенгаши (ВСНХ) қошида кимё саноати бўйича махсус бўлим ташкил эттирди. Бўлимга йирик революционер-большевик, кимё инженери Л. Я. Карпов бошлиқ қилиб тайинланади. 1918 йилнинг апрелида эса Ленин кимё ва кимё-фармацевтика корхоналарини Россия республикаси қарамоғига ўтиши ҳақидаги декретни имзолайди. Шу йилнинг июлида Халқ Комиссарлари Совети кимё саноати учун ажратиладиган маблағлар ҳақидаги масалалар бўйича тўрт марта қарор қабул қилади.

Совет давлатининг бошлиғи кимё саноати учун доимий хомашё базаси бўлиши ҳақида тинмай ғамхўрлик қилди. Каспий денгизининг Шарқий қирғоғида жойлашган Қора-Бўғоз кўрфазидаги битмас-туганмас туз ва Хибин тоғларидаги апатит конларининг очилиши ҳамда у ерлардаги қидирув ишлари ташаббускори ҳам Владимир Ильич эди. У қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда кимёнинг муҳим роль ўйнашини бир неча бор таъкидлаганди. 1918 йилнинг августида Халқ Хўжалиги Олий Кенгашининг кимё бўлимига минерал ўғитлар ишлаб чиқариш учун 169800 сўм пул ажратади. Орадан бир неча ой ўтгач, Халқ Комиссарлари Совети бўлимга яна катта миқдорда пул ажратади.

Ватанимиз кимёси ўша даврда эндигина вужудга келаётган эди. Катта қийинчиликларга қарамай, минерал ўғитлар ишлаб чиқаришга алоҳида аҳамият берилади. Қисқа вақт ичида суперфосфат ишлаб чиқарувчи бир нечта корхона ишга туширилади. Пермьдаги улкан кимё заводи қурилиши тезлатилади, Кинешмадаги кимё заводида минерал ўғитлар ишлаб чиқарадиган цех қурилиши бошлаб юборилади.

Йигирманчи йилларда Ватанимиз пойтахтида ташкил этилган Л. Я. Карпов номли физик-кимё илмий-тадқиқот институти ҳозирги вақтда дунёдаги йирик илмий марказлардан бирига айланди.

1920 йилнинг апрелида шиша, чинни ишлаб чиқариш корхоналари касаба союзлари Бутунроссия съезди бўлиб ўтади. Съезд шиша, чинни ишлаб чиқариш корхоналари касаба союзини кимё саноати ишчиларининг касаба союзлари билан бирлаштириш ҳақида қарор қабул қилади. Владимир Ильич ўзининг бениҳоя банд бўлишига қарамай, ана шу съездда иштирок этиб нутқ сўзлайди.

Улуғ Октябрь революциясининг тўрт йиллиги арафасида — 1921 йилнинг 6 ноябрида Владимир Ильич Москвадаги «Каучук» заводига келади. Ильич ёш Советлар республикасининг ўтган тўрт йил ичида қўлга киритган ғалабалари ҳақида гапиради. Устоз бундан кейинги вазифа халқ хўжалигини ривожлантиришдан иборатлигини уқдириб ўтади.

«Каучук» заводи энди мамлакатимиздаги энг йирик корхоналардан бирига айланди. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган ўн бир минг хилдаги маҳсулот Ўзбекистон ёки Қозоғистон, Арманистон ёки Украинадагина эмас, балки кўпгина хорижий мамлакатларда ҳам маълум ва машҳурдир. Заводга борсангиз устозга қўйилган ҳайкал ва ёдгорлик тахтачасини кўрасиз.

Халқ Комиссарлари Совети Раиси В. И. Ленин Ўрта Осиё ва Қозоғистонда ҳам кимё саноатини ривожлантириш ҳақида ғамхўрлик қилди. У 1918 йил май ойида Мирзачўлни обод қилишга ажратилган 50 миллион сўмнинг бир миллионини Хилково (ҳозирги Бекобод) цемент заводи қурилишига берилиши ҳақида кўрсатма беради. 1921 йили Чимкентда ишлаб турган ярим ҳунармандчилик корхонаси асосида Ф. Э. Дзержинский номли йирик кимё-фармацевтика заводи қурилади. Завод ҳозир жаҳон бозорида машҳур бўлган сантонин номли препарат ишлаб чиқармоқда. Чимкентда йирик кимё корхонаси яратиш ҳақидаги Ленин декретида фақат иқтисодий томонларгина эмас, балки давлатнинг миллий сиёсати ҳам ўз аксини топганди. Бунга ҳозирги кунда заводда ўн тўрт миллат вакиллари ёнма-ён туриб меҳнат қилаётганликлари мисол бўла олади.

Бутунроссия кимёгарлари касаба союзи Марказий Комитетининг собиқ раиси В. Добровольский ўз эсдаликларида Владимир Ильич кимё саноатининг ривожланишига ниҳоятда катта аҳамият берганлигини эслайди. Волинск чинни-фаянс заводининг уч кекса ишчисидан иборат делегация Халқ Комиссарлари Совети Раиси В. И. Ленин ҳузурида бўлади. Делегация билан биргаликда В. Добровольский ҳам боради. Ишчилар оқ поляклар ҳайдалгандан кейин заводнинг барча жиҳозлари тўла сақланганлиги, лекин ёнилғи етишмаганлиги сабабли корхонанинг ишламай ётганлигини Ленинга хабар қиладилар. Бир соатча давом этган суҳбат тамом бўлгач, делегатлар ўзлари билан олиб келган совғалари — заводда ишлаб чиқарилувчи идиш-товоқлардан намуналарни Ильичга тақдим этадилар. Владимир Ильич совға учун миннатдорчилик билдириб, идиш-товоқлар унга зарур эмаслигини айтади ва уларни болалар боғчасига бериб юборишни секретаридан илтимос қилади. Ана шу идиш-товоқларнинг бир қисмини ҳозир доҳийимизнинг Москвадаги Марказий музейи залларида кўришимиз мумкин. Ишчилар корхоналарига қайтиб, Ильич билан учрашувни мароқ билан сўзлаб берадилар. Орадан кўп ўтмай завод ҳам ишга тушиб кетади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати устозимизнинг кимё фани ва саноатини ривожлантириш ҳақидаги кўрсатмаларини амалда бажариб, кўпгина тадбирлар кўрди ва кўрмоқда. Бу тадбирларнинг қандай амалга оширилаётганлигини республикамиз мисолида кўриш кифоя.

Ҳозирги кунда Совет Ўзбекистонини индустрлашган кимё ўлкаси деб аташ мумкин. Ўнлаб йирик кимё корхоналари фақат республикамиздагина эмас, балки бутун мамлакатимизда фахр билан тилга олинади. Тошкент ва Самарқанд чинниси, Чирчиқ ўғити ва шишаси, Оҳангарон ва Қувасой цементи, Янгийўл ва Учқўрғон мойи, Қўқон ва Бухоро кийим-кечаклари халқ хўжалигига хизмат қилмоқда. Чирчиқ машинасозлари етказиб бераётган кимё заводлари асбоб-ускуналари Иттифоқимиздаги ва чет эллардаги турли корхоналарда ишлатилмоқда. Олмалиқ кимё заводи мамлакатимиз пахта далаларини ажойиб ўғитлар билан таъминламоқда.

Тошкентда бир неча кимё илмий-тадқиқот институти ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Биоорганик бўлими ишлаб турибди. Бу илмий марказларда халқ хўжалиги учун фойда келтирувчи ўнлаб проблемалар ҳал қилинмоқда. Олий ўқув юртларида юзлаб кимёгар инженерлар тайёрланмоқда. Ўзбек кимёгарлари орасида номи жаҳонга машҳур кишилар бор. Уларнинг илмий ишлари жаҳон фанига муносиб ҳисса бўлиб қўшилмоқдаки, буни ҳамма тан олади.

Республикамизда революциядан олдин биргина сувни анализ қилувчи кичиккина лаборатория бор эди. Эндичи, кимё лабораторияларини сонини ҳисоблаб охирига етиб бўлмайди.

Йигирманчи йилларда Советлар Россиясига келиб, Владимир Ильич Ленин билан суҳбатда бўлган инглиялик ёзувчи Герберт Уэльс доҳийимизнинг буюк режа ва орзу-умидларини бошига сиғдира олмай, уни «Кремль ҳаёлпарасти» деб атаган эди. Эндичи, Ленин орзу ва ғояларининг тўла амалга ошганлигини фақат бир соҳа — кимё фани ва саноати соҳасида кўриб, ҳайратда қоласиз, киши. Буларнинг бари Улуғ Октябрнинг ҳаётдаги кўзгуси, буюк Ленин башоратининг меваларидир.

Қудрат АҲМЕРОВ,
химия фанлари кандидати, доцент.

Ҳурмат тахтаси

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар область Ҳурмат тахтасига ёзилди:

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Қизил Ўзбекистон» колхози — раиси **М. Убайдуллаева**, партия ташкилотининг секретари **Х. Ибрагимов**, пиллачилик агротехниги **М. Абдижалилов.**

«Маданият» колхози — раиси **М. Пугачева**, партия ташкилотининг секретари **Р. Йўлдошхўжаев**, пиллачилик агротехниги **В. Даккибоев.**

Ленин номли колхоз — раиси **М. Рашидов**, партия ташкилотининг секретари **У. Самиғов**, пиллачилик агротехниги **М. Темирбоева.**

«Қибрай» совхози — директори **Қ. Холмирзаев**, партия комитетининг секретари **И. Измайлов**, пиллачилик агротехниги **М. Аҳмедов.**

«Красный Водопад» экспериментал базаси — директори **С. Саидғозиев**, партия ташкилотининг секретари **П. Шалашвили**, пиллачилик агротехниги **И. Қурбонов.**

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Партия XX съезди» колхози — раиси **М. Ҳайитбоев**, партия ташкилотининг секретари **Р. Абдураимов**, пиллачилик агротехниги **Т. Юсупов.**

«Ленинобод» колхози — раиси **А. Мусаев**, партия ташкилотининг секретари **О. Турдиматов**, пиллачилик агротехниги **Х. Одилов.**

Тимирязев номли колхоз — раиси **Н. Набиев**, партия ташкилотининг секретари **Х. Худоёров**, пиллачилик агротехниги **М. Тўраев.**

«Ленин йўли» колхози — раиси **З. Исоқов**, партия ташкилотининг секретари **М. Ибрагимов**, пиллачилик агротехниги **Х. Абдуллаев.**

Мичурин номли колхоз — раиси **Ў. Жолқинбоев**, партия ташкилотининг секретари **Т. Қулмирзаев**, пиллачилик агротехниги **Т. Хусанов.**

К. Маркс номли колхоз — раиси **Ш. Очилов**, партия ташкилотининг секретари **К. Сатқулов**, пиллачилик агротехниги **М. Асқаров.**

«Партия XIX съезди» колхози — раиси **С. Абдужабборов**, партия ташкилотининг секретари **А. Хожиқулов**, пиллачилик агротехниги **Х. Шералиев.**

«Ленинизм» колхози — раиси **Р. Қурбонқулов**, партия ташкилотининг секретари **Я. Аламбердиев**, пиллачилик агротехниги **К. Абдурахмонов.**

«Бўка» совхози — директори **Д. Аипаев**, партия комитетининг секретари **Д. Султонов**, пиллачилик агротехниги **А. Раҳматуллаев.**

«Кўкорол» совхози — директори **Х. Абдиев**, партия комитетининг секретари **А. Парсиев**, пиллачилик агротехниги **Г. Оқбўтаев.**

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Ҳамза номли колхоз — раиси **Д. Бойбўтаев**, партия ташкилотининг секретари **Ж. Раҳматов**, пиллачилик агротехниги **Р. Пусиров.**

«Москва» колхози — раиси **И. Шубладзе**, партия ташкилотининг секретари **В. Наумченко**, пиллачилик агротехниги **Х. Салдарбеков.**

Ленин номли колхоз — раиси **В. Н. Ким**, партия ташкилотининг секретари **Ш. Абдукаримов**, пиллачилик агротехниги **М. И. Ким.**

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози — директори **С. Зокиров**, партия комитетининг секретари **А. Хожиқулов**, пиллачилик агрономи **З. Йўлчиев.**

«Коммунизм» совхози — директори **А. Чахалов**, партия комитетининг секретари **П. Сахиев**, пиллачилик агрономи **А. Носиров.**

Волков номли совхоз — директори **З. Носиров**, партия комитетининг секретари **Т. Қуролбоев**, пиллачилик агрономи **Т. Урасов.**

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Жданов номли колхоз — раиси **А. Абдухолиқов**, партия ташкилотининг секретари **И. Абдуллаев**, пиллачилик агротехниги **М. Туёқов.**

ПИСКЕНТ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Гулистон» колхози — раиси **И. Ҳайдаров**, партия ташкилотининг секретари **С. Умаров**, пиллачилик агрономи **Ю. Халилов.**

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Охунбобоев номли колхоз — раиси **М. Рўзматов**, партия ташкилотининг секретари **М. Пўлатов**, пиллачилик агротехниги **И. Қурбоналиева.**

«Северний Маяк» колхози — раиси **А. В. Ни**, партия ташкилотининг секретари **Т. Мирбобоев**, пиллачилик агротехниги **Б. Мўлдабоев.**

«Партия XXII съезди» колхози — раиси **У. Абдуллаев**, партия ташкилотининг секретари **Б. Йўлдошев**, пиллачилик агротехниги **Ж. Талхидова.**

Куйбишев номли колхоз — раиси **Х. Мадалиев**, партия ташкилотининг секретари **М. Маматқулов**, пиллачилик агротехниги **Р. Фармонова.**

А. Икромов номли колхоз — раиси **Ў. Азаматов**, партия ташкилотининг секретари **Қ. Жумабоева**, пиллачилик агротехниги **К. Ашуров.**

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Интернационал» колхози — раиси **Шукри ўғли Мухтазар**, партия ташкилотининг секретари **И. Г. Шек**, пиллачилик агротехниги **Н. Аҳмедов.**

Калинин номли колхоз — раиси **Р. Отабоева**, партия ташкилотининг секретари **М. Хожимуҳамедов**, пиллачилик агротехниги **Т. Тўхтаев.**

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

ХАЛҚ ҳокимияти органи — маҳаллий Советларга сайловларга саноқли кунлар қолди. Жойларда турли соҳаларда фидокорона меҳнат қилаётган кишилар депутатликка номзод қилиб кўрсатилмоқда.

Суратда: юксак ишончга сазовор бўлган бир группа халқ номзодлари. (Юқоридан пастга) Октябрь район Советининг депутатлигига номзод, бадиий буюмлар фабрикасининг каштачиси Д. Каримова, Собир Раҳимов район Советининг депутатлигига номзод «Геологоразведка» заводининг фрезеровкачиси О. М. Корнейко, Ленин район Советининг депутатлигига номзод тепловоз вагон-ремонт заводининг токари Т. И. Терина ва шу район Советининг депутатлигига номзод пассажир станциясининг бошлиғи Н. Усмоновлар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

19 ИЮНЬ куни эл-юрт ўзининг энг муносиб фарзандлари учун овоз беради. Аҳоли орасида ҳаётимиздаги бу муҳим сиёсий-ижтимоий воқеанинг аҳамиятини кенг тушунтиришда жойлардаги агитпунктлар салмоқли роль ўйнамоқда. Улар кишилар билан турли темаларда суҳбатлар ўтказиш билан бирга, аҳолини маҳаллий Советларга депутатликка номзоди кўрсатилганларнинг таржимаи ҳоли билан таништиришмоқда.

Суратда: Оққўрғон районидаги 9-сайлов участкасининг агитпункт мудири Э. Саидумаров, агитпункт ходимлари С. Қурбонова (ўртада) ва О. Қаршибоевалар сайловчилар билан ўтказиладиган навбатдаги тадбирлар ҳақида маслаҳатлашишмоқда.

Ҳ. АВВАЛОВ фотоси.

БАЙРОҚДОР КОЛЛЕКТИВ

Алимкент алоқа бўлимига М. Т. Поликарпова 8 йилдан буён раҳбарлик қилади. Бу давр ичида коллектив илғорлар даражасига кўтарилди, планлар ойма-ой ортиғи билан бажариладиган бўлди.

Бу йил биринчи кварталда эса аҳолига 7000 сўм ўрнига 8716 сўмлик алоқа хизмати кўрсатилди. Шунинг эвазига коллектив район алоқа бўлимининг кўчма Қизил байроғи ва қимматбаҳо мукофотни олишга сазовор бўлди.

— Биз кўпчиликка хизмат кўрсата олаётганимиздан фахрланамиз, — дейди Мая Поликарпова, — ҳар ойда пенсионерларга 30 минг сўмдан зиёд, кўп болали оналарга беш минг сўмга яқин пул тарқатамиз, 10263 газета ва 7921 журнал обуначиларга етказилади.

Алоқа бўлимининг ҳар бир ходими ўз участкасини яхши билади. Уларнинг мунтазам бир территорияда ишлаши яхши натижа бераяпти.

Валентина Монина, Валентина Абдуллаева, Наталья Пантелеева ва Антонина Проценко каби почтальонларнинг хизматидан аҳоли беҳад хурсанд. Уларнинг ҳар бири шу коллективда 10—15 йилдан буён ишлашади. Коллективнинг Вера Племенная, Фавзия Ғаниева каби телефонисткалари ҳам ҳамиша ўз постида сергак. Улар абонентлар ва қўнғироқ қилувчиларнинг дилини топиб хизмат қилишга ҳаракат қилишади.

— Мен алоқачи бўлганимдан беҳад хурсандман,— дейди почтальон Галя Корень, — одамларга хушхабар элтишдан ортиқ бахт борми?

П. ЭРГАШЕВ,
Оққўрғон райони.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИНИ ҚАРОР ТОПТИРИБ

КПСС XXV съезди социалистик турмуш тарзини пропаганда қилиш ва қарор топтириш, ҳар бир совет кишисида марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш, меҳнаткашларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида, социалистик турмушнинг норма ва қонун-қоидаларига риоя қилиш руҳида тарбиялаш масалаларига катта эътибор берди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съезддаги докладида совет турмуш тарзининг вужудга келганлиги ўтган олтмиш йилнинг бош якунларидан бири эканлиги таъкидландики, «шу вақт ичида мамлакатимиз асрларга тенг келадиган йўлни босиб ўтди».

«Таштекстильмаш» заводининг партия ташкилоти коллективда совет турмуш тарзини қарор топтириш соҳасида катта ишларни амалга оширмоқда. Корхонада меҳнат унумдорлигини тинмай ошириш, ишлаб чиқаришда механизация ва автоматлаштиришни жорий қилиш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ҳамда заводни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришга қаратилган кенг тадбирлар плани амалга оширилмоқда. Шу мақсадда кейинги йилларда заводда программа асосида бошқариладиган дастгоҳлар ўрнатилди. Корхона, шунингдек 30 олий ўқув юрти ва илмий-тадқиқот институтлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатган. Завод Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатлари ҳамдўстлиги доирасида социалистик давлатларнинг кўпгина машинасозлик заводлари билан ҳамкорлик қилмоқда.

Партия ташкилотининг аниқ мақсадга қаратилган ишлари коллектив ва ҳар бир ходимнинг актив ижодий фаолиятига кўмаклашмоқда. Натижада корхона бир неча йиллардан бери давлат планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариб келмоқда. Ўнинчи беш йиллик биринчи йилида маҳсулот реализация қилиш плани ошириб бажарилди. Шу давр ичида маҳсулот ишлаб чиқариш 11,3 процент ўсди, меҳнат унумдорлиги 10 процент ошди.

Корхонада иш сифатига алоҳида эътибор берилмоқда. Сифат кунлари ўтказилмоқда. Маҳсулотларнинг 90 процентдан кўпроғи биринчи кўрсатишдаёқ қабул қилинмоқда, 700 га яқин ишчи деталларни бенуқсон тайёрлаш системаси бўйича ишламоқда. Завод ишлаб чиқарган машиналар халқаро кўргазмаларда 3 та олтин медаль ҳамда СССР Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг 18 кумуш медали ва дипломлари билан тақдирланган. Ўтган йили принципиал жиҳатдан тамомила янги типдаги асбоб-ускуналарнинг намуналари синовдан яхши ўтди. Шунингдек, завод тезкор суръатлар билан реконструкция қилиниб, замонавий станоклар билан жиҳозланмоқда.

Меҳнат коллективининг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги меҳнаткашларни ғоявий тарбиялашдаги ролини ошириш юзасидан партия ташкилоти олиб бораётган ишлари совет турмуш тарзининг қарор топиши ва ривожланишининг муҳим йўналишидир. Кишилар ижодий ташаббускорлигини ривожлантиришнинг қудратли фактори бўлган социалистик мусобақани ташкил қилишни такомиллаштириш масалаларига эътибор кучайди. Корхонада ишловчиларнинг 80 процентга яқини меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатида қатнашмоқда, 51 цех ва бригада коммунистик меҳнат коллективи, 1458 киши коммунистик меҳнат зарбдори номига сазовор бўлди. Корхона меҳнаткашларининг 90 процентдан кўпроғи шахсий ижодий план ва мажбуриятларга эга. Корхонада «Касби бўйича энг яхши ишчи», «Энг яхши мастер», «Энг яхши мутахассис» номлари учун мусобақа авж олдирилган. Ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш, меҳнатни ташкил қилишни яхшилаш бўйича жамоат кўриклари мунтазам равишда ўтказиб турилмоқда.

Корхона «Союзхлопкомаш» бирлашмасининг Тошкент машинасозлик заводи, Иваново ва Пенза тўқимачилик машинасозлиги заводлари билан ҳар йили ўзаро шартномалар асосида мусобақалашиб ишламоқдаки, бу ажойиб анъанага айланган.

«Таштекстильмаш» коллективи эришган ютуқлар шу билан изоҳланадики, партия ташкилоти тўпланган тажрибадан ижодий равишда фойдаланиб, барча ишчи ва хизматчиларнинг куч-ғайратларини КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишга, давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар қила олди.

«Ўтган йили Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бизнинг иш тажрибамизни маъқуллаб, қарор қабул қилганлиги бизнинг партия ташкилотимиз учун муҳим стимул бўлди, — дейди завод партия комитетининг секретари В. С. Гапоненко. — Бу қарорда социалистик турмуш тарзини пропаганда қилиш ва қарор топтиришни янада такомиллаштириш юзасидан катта ва масъулиятли вазифалар белгиланган. Шунга мувофиқ партия комитети қарорни бажариш, коллективда ташкилотчилик ва сиёсий ишларни яхшилаш бўйича тадбирлар планини ишлаб чиқди».

Заводда «Қолоқларсиз ишлайлик» ҳаракати, республика ўн тўрт илғор ишчисининг икки йиллик планни Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бажариш бўйича бошлаган ташаббуси кенг ёйилди. Корхонанинг 46 ишчиси икки беш йиллик планни шу беш йилликда бажаришга сўз берди.

Завод партия комитети меҳнаткашларнинг сиёсий ўқуви ва иқтисодий таълимини ривожлантириш бўйича тегишли тадбирлар белгилаган. Пропагандистлар состави раҳбар ходимлар, етук мутахассислар ҳисобига тўлдирилди. Корхонада марксизм-ленинизм университетининг филиали, 6 назарий семинар, 22 сиёсий ва 15 иқтисодий мактаб ишлаб турибди, уларда 2500 дан ортиқ ишчи ва хизматчи ўқимоқда.

Ғоявий-тарбиявий ишда шунингдек лекция пропагандаси, оғзаки сиёсий агитация, завод радиоси ва матбуотидан кенг фойдаланилмоқда. Ҳар ҳафтада бир марта цехларда сиёсий ахборот ва суҳбатлар ўтказилмоқда, уларда жаҳондаги энг муҳим сиёсий воқеалар ҳақидагина эмас, балки мамлакат, республика, завод машинасозларининг ютуқлари тўғрисида ҳам хабар қилинади.

Корхонада «Ленин жумаликлари», турли хил кечалар ва учрашувлар мунтазам ташкил қилинади. Раҳбар ва инженер-техник кадрларнинг коллективда тарбиявий ишдаги роли кучайтирилиб, масъулияти оширилмоқда. Корхонада мастерлар, ёш мутахассислар кенгашлари фаол ишламоқда, уларнинг ташаббуси билан ишчилар синфига тантанали қабул қилиш, меҳнат ветеранлари, ишчи сулолаларини шарафлаш тадбирлари ўтказилмоқда.

Ёш ишчиларни тарбиялашга алоҳида аҳамият берилмоқда. 250 дан ортиқ тажрибали машинасоз ёш ишчиларни оталиққа олган. Цехларда жамоатчи кадрлар бўлимлари ва мураббийлик кенгашлари актив ишламоқда. Шу туфайли ҳам кейинги йилларда заводда кадрлар қўнимсизлиги кескин камайди.

Партия ташкилотининг идеология ишида меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялаш масалалари муҳим ўрин эгалламоқда. Коллективда мамлакатимизда яшовчи 43 миллат вакиллари аҳил меҳнат қилмоқда. Кишилар онги ва хулқидаги ўтмиш қолдиқларини бартараф қилиш, янги илғор урф-одатларни меҳнаткашлар турмушига сингдириш бўйича муҳим ишлар амалга оширилмоқда.

Заводнинг социал-иқтисодий ривожланиш плани меҳнат коллективининг ролини оширишга катта ёрдам бермоқда. Бу планда корхонанинг амалий вазифалари оддий меҳнаткашларнинг манфаатлари билан уйғун ҳолда мувофиқлаштирилган, завод ходимларининг маънавий ва профессионал-техникавий жиҳатдан ўсиши, уларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий-сиёсий активлигини ошириш юзасидан тадбирлар кўзда тутилган.

Ҳозирги вақтда заводда ишловчиларнинг 60 процентидан кўпроғи олий, ўрта махсус маълумотга эга, 750 киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ўқув юртларида, техникумларда, ишчи-ёшлар мактабларида ўқимоқда. Ўтган йили 900 га яқин киши қайта тайёргарликдан ўтиб, ўз малакасини оширди.

Ишчилар синфининг қишлоқ меҳнаткашлари билан иттифоқини мустаҳкамлашда корхонанинг Мирзачўл районидаги «Партия XXV съезди» совхози билан оталиқ алоқалари катта роль ўйнамоқда.

Завод партия ташкилоти ва маъмурияти коллектив аъзоларининг иш шароитини, турмуши ва дам олишини яхшилаш бўйича изчил иш олиб бормоқда. Вентиляция қурилмалари реконструкция қилинмоқда, иш жойларининг ёритилиши яхшиланмоқда. Корхонада медицина, маиший, савдо хизматлари, умумий овқатланиш яхши йўлга қўйилган. Завод ўз профилакторийсига 2,8 минг кишининг дам олишига мўлжалланган ҳамда шаҳардан ташқарида жойлашган 2 та дам олиш зонаси, пионер лагерига эга. Ҳар йили заводнинг 500 га яқин ходими бепул ва имтиёзли путёвкалар билан санаторий ва курортларда, дам олиш уйларида, туристик сафарларда бўлади.

Заводда спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик коллективлари ишлаб турибди. Меҳнаткашларнинг маданий савияси ошмоқда. 4 та завод кутубхонасида 100 мингдан ортиқ китоб бўлиб, улардан 3,5 минг ўқувчи фойдаланмоқда. Театр ва музейларга коллектив бўлиб бориш уюштирилмоқда, ўқувчилар конференциялари ва бошқа маданий-оммавий тадбирлар ўтказилмоқда. 1976 йили 135 ишчи ва хизматчи оиласи ўз уй-жой шароитини яхшилаб олди. Оила аъзолари кам бўлган ходимлар учун 120 хонали ётоқхона фойдаланишга топширилди.

Завод коллективи ўнинчи беш йилликда юксак марраларни мўлжаллаган. Шу беш йилликда ишлаб чиқариш ҳажми 30, меҳнат унумдорлиги 22 процент ошади, машиналар ишлаб чиқариш 2170 дан 2800 донагача етказилади.

Завод партия ташкилоти бутун коллектив ана шу вазифаларни шараф билан бажариб, КПСС XXV съезди қарорлари асосида корхонада совет турмуш тарзини пропаганда қилиш ва қарор топтириш юзасидан ташкилотчилик ва сиёсий ишларни бутун чоралар билан янада такомиллаштиришга аҳд қилган.

Р. КУРГАНОВ.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ҚАНОТЛИ ЁРДАМЧИЛАРИ

Табиат ҳодисалари ажойиб ва ғаройиб, мураккаб ва сирли. Инсон эса, табиатнинг турли-туман «ўйинлари»ни фақат томошабин сифатида кузатмай, аксинча, бу тилсимотлар сирини очиш, табиат ҳодисаларини ўз манфаати йўлида хизмат қилишга мажбур этиш учун курашади. Муҳими шундаки, бу изланувчан кишиларнинг ҳаммаси ҳам олимлар эмас. Улар орасида оддий касб эгалари ҳам жуда кўп.

Мана, оддий бир мисол. «Политотдел» колхозида биологик лаборатория ишлаб турипти. Лабораториянинг асосий функцияси — трихограмма ҳашаротини кўпайтириб, далаларга ёйиш йўли билан пахтанинг энг ашаддий кушандаси бўлган кўсак қуртини қириб ташлашдан иборат. У ўтган йилнинг худди шу даврида ташкил этилганди. Орадан бир йилча ҳам вақт ўтмай, кўпгина ибратли ишлар қилиниб, унинг довруғи қўшни республикаларгача бориб етди. Қозоғистондан мутахассислар келишиб, лабораториянинг фаолияти, иш жараёнлари билан танишишди ва бу ерда етиштирилаётган трихограмма ҳашаротидан етарли миқдорда олиб кетишди.

Лаборатория мудири Павел Александрович Лим ўрта мактабнинг биология ўқитувчиси эди. Колхоз раҳбарларининг таклифи билан шу лабораторияни ташкил этди. Сўнгра биология мутахассислиги бўйича маълумоти бўлган Полина Хван ва Искра Когайларни лабораторияга таклиф этди. Кейинчалик Люция Рем билан Полина Эмлар лабораторияда ишлаш истагини билдиришди. Кадрлар бут бўлгандан сўнг лаборатория керакли ускуналар билан тўла жиҳозланди. Асосий жараёнлар механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди.

Ҳозир лаборатория ходимларининг қайси бири билан суҳбатлашманг, ўз ишларидан мамнун эканликларини айтишади.

— Лабораторияда ишлаш ҳам қийин, ҳам завқли экан, — дейди Полина Эм. — Қийинлиги шундаки, ишни автоматлаштирилган механизмлар бажарса-да, масъулият бизнинг зиммамизда. Ҳашаротнинг кўз илғар-илғамас тухумларини ажратиб олиш, уларнинг ривожланишини тинимсиз кузатиб бориш, ҳатто нимжон ва касалга чалинганларини аниқлаш жуда мураккаб. Бундан ташқари ҳар кунлик иш натижасини алоҳида диққат билан ҳисоблаб бориш зарур.

— Ишимизнинг завқли томони ҳам шунда, — дейди Полина Хван дугонасининг сўзини давом эттириб. — Ўзимизгина эмас, пахтакорларимиз, лубкорларимиз, маккажўхорикорларимиз ҳам ишимиз натижасини ҳар дақиқа катта умид билан кузатиб туришади. Масалан, лабораториямизнинг шарофати билан пахтакорларимиз кўсак қурти ташвишидан бутунлай халос бўлишди. Бундан ташқари, ўтган йили уларга қарийб 50 минг сўм маблағни тежаб бердик.

Дарҳақиқат, лаборатория ходимлари ишидан барча колхозчилар мамнун. Чунки бу ерда етиштирилаётган трихограмма ҳашароти пахта, каноп, маккажўхори ва карам экинлари кушандаларини қириб ташлашда деҳқонларга жуда қўл келаётир. Биринчидан, далаларда етиштирилаётган ҳосил тўла сақлаб қолиниб, юқори сортларга сотилаётган бўлса, иккинчидан турли хил кимёвий препаратлар сепиб, ҳавони ва табиатдаги турли хил фойдали ҳашаротларни ҳамда яшил бойликларни заҳарлашга чек қўйилаётир.

СУРАТЛАРДА: (чапдан ўнгга) лаборантлар Полина Эм, Люция Рем, Полина Хван, Искра Когайлар иш устида. Пастда трихограмма ҳашароти солинган капсулалар. Ўнгда лаборатория мудири Павел Александрович Лим. А. Абалян фотолари.

Биологик лабораторияда трихограммани кўпайтириш учун арпа донида бўладиган куя ҳашароти тухумидан фойдаланилмоқда. Бунинг учун колхоз омборидан олинадиган арпа лабораторияга келтирилгунга қадар махсус усуллар билан ишланиб, заракунандаларнинг тухуми қириб ташланади. Сўнгра лаборатория шароитида арпа дони куясининг тухумлари ҳосил қилиниб, унга трихограмма ҳашароти қўйилади. У куя тухумларининг ичига ўз тухумини қўяди ва шу йўл билан тез кўпаяди.

Тайёр бўлган трихограмма ҳашароти бир хил ўлчамдаги кичик капсулаларга солиниб, далага олиб чиқилади ва бир гектар ерга 50 та капсул ташланади.

— Мамлакатимиздаги бир қатор биологик лабораторияларда ўтказилган тажриба, — дейди колхоз бош агрономи Андрей Черсунович Пак, — трихограммадан карам қуртига қарши фойдаланиш яхши самара беришини кўрсатди. Масалан, табиий шароитларга қараб ҳосилдорлик ўн центнердан эллик центнергача ошиши мумкин экан. Биз ҳам тажрибамизда синаб кўриб, трихограмма ҳашаротини далаларга тарқатиш пайтини тўғри белгилаш муҳим аҳамиятга эга, деган хулосага келдик. Чунки, Ўрта Осиё шароитида кўсак қурти капалаги мавсумда уч марта тухум қўяди. Шу муддатларни аниқ белгилаб, трихограмма ҳашаротини худди шу пайтларда уч марта тарқатиш лозим бўлади. Колхоз агрономлари ва лаборатория ходимлари биргаликда кўсак қурти тухумлайдиган пайтларни синчиклаб ўрганиб чиқдилар. Трихограмма ҳашароти биринчи марта чигит ва каноп экиб бўлинган кунларда тарқатилди. Бу пайтда экин кушандалари карталарнинг четларидаги ва йўл ёқаларидаги ўт-ўланларда биринчи марта тухум қўяди. Шу ерларга тарқатилган трихограмма ҳашароти заракунанда қўйган тухумларни излаб топиб, уларга ўз тухумларини қўяди ва тез кўпаяди. Шу тариқа заракунанда тухумлари қирилиб кетади. Озуқа манбаи тугагач трихограмманинг ўзи ҳам икки-уч кун орасида нобуд бўлади.

Бу усул қўлланилаётганлиги туфайли эндиликда йўл ёқалари ва карта четларидаги бегона ўтларга заҳарли моддалар сепилмайдиган бўлди. Натижада ердаги фойдали ҳашаротлар қирилиб кетмай, экинлар ривожлангандан сўнг уларнинг кушандалари бўлган заракунандаларни йўқотади.

Трихограмма ҳашаротини кўсак қуртига қарши 15—20 июлда иккинчи марта, 24—28 августларда эса учинчи марта тарқатиш планлаштирилмоқда. Лабораториядаги иш ҳам шу режага мослаштирилган.

Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда заракунандаларга қарши биологик усулда олиб борилаётган кураш хўжаликка салмоқли иқтисодий фойда келтираётир. Илгарилари қишлоқ хўжалик заракунандаларига қарши 8 та ОВХ-14 агрегати тинимсиз заҳарли моддалар пуркарди. Бу тадбирларга сарфланадиган жами харажат ҳар йили 90 минг сўмни ташкил этарди. Бу йил эса агар лозим бўлиб қолса шира ва трипсга қарши бир марта дори сепилади. Демак, 90 минг сўм маблағнинг камида учдан икки қисми тежаб қолинади.

— Бизнинг бебаҳо ютуғимиз — кишиларимиз саломатлигини ҳар хил заҳарли моддалар хавфидан сақлаб қолаётганимиздир, — дейди лаборатория мудири. — Биз билан чегарадош бўлган хўжаликлар ҳам заракунандаларга қарши биологик усулда курашишга тезроқ ўтишса, янада яхши бўларди.

Колхозчилар бу йил инқилобнинг олтмиш йиллиги шарафига юксак мажбуриятлар олишган, 2 минг гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтарилиши керак. 1350 гектар ерга каноп экилган. Мажбурият — 220 центнер. Агротехник ишлов ҳам қулай муддатларда сифатли ўтказилмоқда. Ҳозир ғўзалар ўртача 9—10 тадан чинбарг чиқарди. Ҳосил шоналари бўртиб қолди. Каноннинг бўйи икки қаричдан ошган. Айниқса, дон учун экилган маккажўхорининг авжи баланд. Айрим карталарда экиннинг бўйи 180 сантиметрга етиб қолди. Умуман экинларнинг ҳаммаси дуркун ўсмоқда. Уларда ҳеч қандай касаллик белгиси кўринмайди. Бунда биологик лаборатория ходимларининг ҳам салмоқли ҳиссалари бор. Ҳар бир бригадада ажратиб қўйилган махсус кузатувчилар, шунингдек район ўсимликларни ҳимоя қилиш станцияси ходимлари яқинда экин майдонларини синчиклаб кузатиб чиқдилар ва ҳамма карталар қишлоқ хўжалик заракунандаларидан ҳоли эканлигини таъкидладилар. Бироқ, бу хотиржам бўлиш мумкин, деган гап эмас. Шунинг учун ҳам лабораторияда қизғин меҳнат изланиш-изланиш бир зум бўлса-да, тўхтамай давом этмоқда.

А. ЙУЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

РУМИНИЯ ИРРИГАТОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

БУХАРЕСТ. Руминияда янги ирригация системалари қурилиши натижасида шу беш йилликда 1 миллион гектардан кўпроқ қурғоқчил ер суғорилади. 1980 йилнинг охирларига бориб шундай ерлар майдони 3 миллион гектарга етади.

Совет Иттифоқи билан ҳамкорликда қурилаётган бир қанча ирригация иншоотлари халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга эга бўлади. Прут дарёсидаги Стинка — Костешти системаси, Турну—Мэгурелдаги ирригация комплекси шулар жумласидандир.

МОНГОЛИЯНИНГ ИЛДАМ ҚАДАМЛАРИ

УЛАН-БАТОР. Монголия граждан авиацияси бош бошқармасининг коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига юксак марраларни белгилади. Коллектив бу йил 365 минг пассажир ва кўп ҳажмда юк ташиши, қарийб 1 миллион гектар экинзор ва яйловларни зарарли ҳашаротлардан муҳофаза қилиши лозим. Йиллик топшириқнинг 90 процентини 7 ноябргача бажаришга қарор қилинди.

Дастлабки ойларнинг якунлари авиаторларнинг юбилей шарафига мажбуриятларини бажаришларидан далолат бериб турибди.

РЕСПУБЛИКАНИНГ ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРИ

ГАВАНА. Кубанинг Вилья-Клара вилоятида тўқимачилик комбинати, темирбетон шпаллар заводи, суюқ кислород ишлаб чиқарувчи корхона ва бошқа ўттиздан кўп саноат объектлари барпо этилмоқда. Вилья-Клара шаҳрининг аҳолиси революцияга қадар қишлоқ хўжалигида ишбай ҳисобига қашшоқлардек кун кечирар эдилар. Эндиликда вилоят меҳнаткашлари ўз истиқболларига комил ишонч билан қарамоқдалар. Улар доимий иш жойига эга, аҳолининг турмуш даражаси анча ўсган. (ТАСС).

ЎЗАРО ИШОНЧГА АСОСЛАНГАН ҲАМКОРЛИК

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Финляндия Республикасининг президенти У. К. Кекконен телевидение орқали сўзлаган нутқида Финляндия билан СССР ўртасида узоқ муддатга мўлжалланган савдо-иқтисодий, саноат ва илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш программаси Финляндиянинг экономикаси учун ғоят катта аҳамиятга эга бўлади, деб айтди.

У. К. Кекконен таъкидлаб ўтдики, Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги муносабатлар ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатлар ўртасидаги ҳамкорлик намунасидир. Ўзаро ишонч бунинг учун замин бўлиб хизмат қилмоқда. Биз бир-биримизга ишонамиз, деди у. Финляндия билан Совет Иттифоқи ўртасида шундай ишонч бор эди, ҳозирда ҳам бор ва келажакда ҳам бўлади.

АФҒОНИСТОН МУСТАҚИЛЛИГИ БАЙРАМИ

ҚОБИЛ. (ТАСС). Афғон халқи мамлакат мустақиллигининг 58 йиллигини нишонламоқда. 1919 йил 27 майда афғон халқи инглиз мустамлакачиларига қарши олиб борган қаҳрамонларча кураши натижасида мамлакат мустақил давлат деб эълон қилинган эди. У биринчи кунлариданоқ қолоқликни ва ўтмишнинг оғир меросларини тугатишга киришди. Ўтган 60 йил мобайнида Афғонистонда катта-катта ўзгаришлар рўй берди: тамомила янги структура вужудга келтирилди, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналари қурилди, саводсизликка, касалликларга қарши актив кураш олиб борилмоқда. Афғонистон республика деб эълон қилинган 1973 йилги июль революциясидан кейин мамлакат айниқса катта муваффақиятларга эришди.

Осиёдаги ёш мустақил давлатни биринчи бўлиб таниган Совет Иттифоқи Афғонистоннинг экономикасини ривожлантиришда катта ёрдам бериб келмоқда.

В. И. Ленин асос солган совет—афғон дўстлиги ва ҳамкорлиги йил сайин мустаҳкамланмоқда ва кенгаймоқда. Совет Иттифоқининг ёрдами билан Афғонистонда Мозори Шарифдаги азот ўғитлари заводи, Жангалак автомобиль ремонти заводи, давлат қишлоқ хўжалик фермалари сингари катта-катта саноат корхоналари, минглаб километр узунликда тош йўллар, гидроэлектростанциялар қурилди, ўқув юртлари очилди. Ҳозирги вақтда мамлакатда экономиканинг деярли ҳамма тармоқларини ўз ичига олган ва Афғонистоннинг ривожланиши учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган 80 дан зиёд йирик объектлар қурилди ва қурилмоқда.

ЧИЛИДА қонли тўнтариш бошланган кундан буён 3 йилдан кўпроқ вақт ўтди. Аммо мамлакатда ҳамон инсон ҳуқуқлари ва демократик эркинликлар қўпол равишда бузилмоқда, оммавий қамоққа олишлар, қийноқлар давом этмоқда. Минглаб чилиликлар ҳарбий фашистик хунтанинг қурбони бўлишди. Сиз суратда кўриб турган каллакесарлар мамлакатни концлагерь ва турмаларга тўлдириб юборган Пиночет тузумининг таянчидир.

ТАСС фотохроникаси.

ЗАРАР ҲАЖМИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Ливан газеталари граждан уруши Ливан экономикасига етказган зарар тўғрисидаги маълумотларни эълон қилди. Ливан делегацияси араб мамлакатлари савдо палаталари федерациясининг яқинда Триполида ўтказилган кенгашига ана шу мавзуда доклад тақдим этди. Докладга мувофиқ, қарийб 16 минг корхона ёнғин, талон-тарож ва вайронгарчилик объекти бўлган. Уруш ҳаракатлари ва бу ҳаракатлар етказган зарар 1975 йилнинг учинчи кварталидан бошлаб мамлакатда савдо-сотиқнинг тўхтаб қолишига олиб келди. Сўнгра эса ташқи савдони издан чиқарди. 1974 йилда Ливан импорти 4,2 миллиард Ливан фунтини ташкил этган бўлса, 1976 йилда эса у 1,8 миллиард Ливан фунтигача камайиб кетди. Экспорт 1974 йилдаги 1,5 миллиард фунтдан 1976 йилда 550 миллион фунтгача камайиб кетди. Буларнинг ҳаммаси 1974 йилда миллий ялпи маҳсулотнинг 7,5 миллиард фунтдан 1976 йилда 2,9 миллиард фунтгача қисқариб кетишига олиб келди.

Экспертлар экономика соҳасидаги умумий зарар 7,5 миллиард фунтга етди, деб ҳисобламоқдалар.

«ЛЕНИН. ЎН ЕТТИНЧИ ЙИЛ ОКТЯБРИ»

Сиёсий адабиёт нашриётида «Ленин. Ўн еттинчи йил октябри» икки томлик ҳужжатли қиссанинг биринчи томи босилиб чиқди. Йиғилган ҳужжат, материал, замондошларнинг эсдаликларида В. И. Лениннинг 1917 йил Октябрь қуролли қўзғолонини тайёрлаш ва амалга оширишдаги роли китобда тартиб билан ёритиб берилган. Революция йўлбошчисининг муҳожирликдан Россияга 1917 йил 3 апрелда қайтиб келганидан бошлаб олиб борган ниҳоятда улкан фаолияти кунма-кун, баъзан эса соатма-соат кўрсатиб берилади.

Эълон қилинаётган материаллар Ленин ғоялари шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткаш оммасини ўз томонига оғдириб олганлигини ишонарли тарзда кўрсатади.

(ТАСС).

СОҲИБКОРЛАР ҒАЙРАТИ

МАҲКАМ Расулов бошчилик қилаётган бригада соҳибкорлари Юқори Чирчиқ районидаги «Коммуна» колхозида илғорлардан саналади. Соҳибкорлар ҳар йили узумдан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Ўтган йил 222 тонна сархил узум етказиб берилди.

Узумдан мўл ҳосил етиштиришни кўзлаб меҳнат қилаётган бригада соҳибкорлари айни кунларда токзорларда ишларни қизитиб юбордилар. 27 гектар узумзорнинг қатор оралари юмшатилиб, бегона ўтлардан тозаланди. Боғбонлар токларни хомток қилишни ўз вақтида сифатли ўтказмоқдалар. Бу ишда колхозчилардан Носир Рихсибоев, Нортожи Мирсолихов, Турсунбой Абдураимовлар фаоллик кўрсатишяпти. Соҳибкорлар юбилей йилида 228 тонна узум етиштириш мажбуриятини олишган.

Т. ДУСМАТОВ.

МУСОБАҚАДОШЛАР ДАЛАСИДА

Бир неча йилдирки, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» ва Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози дала меҳнаткашлари ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилишмоқда. Ҳар икки хўжалик ҳам иқтисодий жиҳатдан бақувват. Колхозларда йилдан-йилга сабзавот маҳсулотлари, картошка ҳосилдорлиги ошиб бормоқда.

«Қизил Ўзбекистон» колхози аъзолари юбилей йилида 28 минг тонна сабзавот, 3300 тонна картошка, 3600 тонна ҳўл мева етиштириш мажбуриятини олишган. Ҳозиргача эл дастурхонига бир ярим минг тонна турли хил сабзавот, 50 тонна картошка етказиб берилди.

Юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилаётган «Қизил Ўзбекистон» колхози далаларига яқинда мусобақадош колхоздан ўзаро текшириш бригадаси аъзолари келишди. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози ўзаро текшириш бригадаси аъзоларига райондаги «Ленин йўли», К. Маркс номли колхоз вакиллари ҳам ҳамроҳ бўлдилар. Улар мусобақадошлар эришаётган ютуқларини қайд этишди. Йўл қўйилаётган камчиликларни тезда тугатиш учун зарур кўрсатма ва маслаҳатлар бердилар.

Неъмат Жумабоев «Қизил Ўзбекистон» колхозининг илғор бригада бошлиқларидан. Бу бригада аъзолари юбилей йилида сабзавот ҳосилдорлигини гектар бошига 400 центнерга, картошка ҳосилдорлигини эса 250 центнерга етказиш юзасидан қимматли ташаббус бошлаб бердилар. Сабзавоткорларнинг ватанпарварлик ташаббуси Тошкент область партия комитети томонидан маъқулланди. Ҳозир бригада далаларида эртаки картошка ҳосилини йиғиштириб олиш қизғин давом этмоқда. Ҳосил чўғи белгиланган марранинг эгалланишини кўрсатиб турипти. Бригада далаларида ҳамма ишлар зўр уюшқоқлик билан олиб борилаётганлигини сабзавот экинлари юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилинаётганлигини мусобақадошлар мамнунлик билан қайд этдилар.

Ҳар гектар майдондан 100 центнердан «қаҳрабо дон» йиғиштириб олиш учун курашаётган Б. Исроилов бошлиқ бригада маккажўхорикорлари ниҳолларга учинчи ишлов беришни тез ва сифатли тугатдилар. Дала маликасининг ривожи яхши. Ўзаро текшириш бригадаси аъзолари колхоз маккажўхорикорлари ишини ижобий баҳолаш билан бирга Р. Кенжабоев, Х. Абдуқодиров бошлиқ бригадаларда дала ишлари тўғри ташкил қилинганлигини ҳам қайд этдилар.

«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг бош зоотехниги Абдунаби ака Тўлаганов ўтган йилнинг шу вақтида ҳам «Қизил Ўзбекистон» колхози сут-товар фермасида бўлган эди. Ўтган бир йил ичида чорва моллари маҳсулдорлиги анча кўпайди. Масалан, ўтган йили ҳар куни давлат қабул пунктларига 5 минг килограммдан сут жўнатилаётган бўлса, ҳозир бу 6100 килограммни ташкил этаяпти. Лекин, колхозда соғин сигирлар маҳсулдорлигини оширишнинг катта резервлари бор. Бунинг учун аввало озуқа рационини бойитиш керак. Шунда колхоз чорвадорлари ҳар бир сигирдан кунига ҳозир соғиб олинаётган 9,4 килограмм ўрнига мажбуриятда белгиланган 10,4 килограммдан сут соғиб олиш имкониятига эга бўладилар. Давлатга 2600 тонна сифатли сут етказиб бериш топшириғи ҳам муддатидан илгари бажарилади.

Ўзаро текшириш бригадаси аъзолари сабзавоткорлар ишида йўл қўйилаётган хатоларни ҳам рўй-рост очиб ташладилар. Колхознинг Бўрихўжа Тўрахўжаев бошчилик қилаётган бригадаси далаларида помидор бегона ўтдан тозаланмаган. Шунинг учун ҳам бу экин ривожи суст. Мусобақадошлар бригада аъзоларига помидорни тезда бегона ўтлардан тозалаш, культивация қилиш ва озиқлантириш кераклигини айтиб ўтдилар.

«Қизил Ўзбекистон» колхози сабзавоткорлари ўз вақтида ютуқ ва камчиликларни кўрсатиб берганликлари учун мусобақадошларга самимий миннатдорчилик билдирдилар. Пировардида «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози ўзаро текшириш бригадаси аъзолари мусобақадошларини ўз хўжаликларига таклиф этдилар.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

ТОШКЕНТДАГИ 30-шаҳар ҳунар-техника билим юрти Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, севимли ёзувчи Вали Ғофуров номи билан аталади. Яқинда ёзувчи шу билим даргоҳи ўқувчиларининг азиз меҳмони бўлди.

Ўша куни билим юрти шодиёна тус олди. Ҳаваскорлик коллективи аъзолари бу учрашувга бағишлаб, алоҳида концерт программасини тайёрлашди. Шеърий дикломациялар янгради.

Учрашувда Вали Ғофуров ўзининг ҳаёт йўли ҳақида гапириб берди.

Б. СУЛАЙМОНОВ.

* * *

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги Ботаника қишлоғи айниқса кейинги йилларда ўзгариб кетди. Бу ерда ҳашаматли бинолар қад кўтарди. Эндиликда қишлоқда илмий-текшириш институти, пахтачилик техникуми, шунингдек республикамиздаги йирик шифохоналардан бири «Ботаника» санаторийси ишлаб турибди.

Яқин орада бу ерда янги мактаб биноси қад кўтаради. Маданий-оқартув муассасалари очилади.

Т. НАЗАРЧАЕВА.

* * *

ТОШКЕНТ автомобиль транспорти ва йўллари институти учун қурилган студентлар ётоқхоналари чинакам тарбия ўчоғига айланган. «Юнусобод» массивида жойлашган 62-ётоқхонада ҳам турли қизиқарли тадбирлар олиб борилмоқда.

Ётоқхона студентларнинг иккинчи аудиториясига айланиб қолди. Бу ерда бўлажак мутахассисларнинг имтиҳонларга пухта тайёрланишлари учун қулай шарт-шароитлар яратиб берилган. Ётоқхонада маданият бурчаги, музика хонаси ҳам ишлаб турибди.

Н. ТУРСУНОВ.

* * *

ТОШКЕНТ Давлат чет тиллар педагогика институтида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейи олдидан қатор маданий тадбирлар амалга оширилмоқда. Студентларнинг илмий-назарий конференцияси ҳам шу санага бағишланди.

Конференцияни немис тили факультетининг декани доцент Т. Мирсоатов очди. Студентлар томонидан тайёрланган илмий докладлар йиғилганларда қизиқиш уйғотди. Энг яхши докладлар муносиб тақдирланди.

Ў. ИНОМОВ.

* * *

ҲОЗИР Тошкент маданий-оқартув техникуми ҳузурида халқ университети ишлаб турибди. Бу маданият ўчоғи йўли билан турли учрашувлар ва концертлар ҳам ташкил этилмоқда.

Яқинда Тошкент Давлат консерваториясининг Аҳмад Одилов раҳбарлигидаги чангчилар ансамбли студентларга концерт қўйиб берди.

Университет машғулотларини олиб боришга композиторлардан С. Юдаков, Ҳ. Нишонов ўртоқлар ҳам таклиф этилди.

А. ИСМАТИЛЛАЕВ.

* * *

МАНА 12 ЙИЛДИРКИ, Оржоникидзе районидаги 30-ўрта мактабда тикув цехи ишлаб келмоқда. Бу ерда олиб борилаётган амалий машғулотларга юқори синф ўқувчилари айниқса актив қатнашмоқдалар.

Ёш чеварлар ўз маҳоратларини намойиш этмоқдалар. Уларнинг тиккан ишлари асосида алоҳида кўргазма ташкил этилди.

Б. ЭЛМУРОДОВ.

* * *

ТОШКЕНТ халқ хўжалиги институтида ҳозир битта йирик кутубхона ва иккита ўқув зали мавжуд. Маърифат ўчоғидаги китоблар сони 560 мингдан ортиб кетди.

Студентлар истаган китоб ва журналларни олиб ўқишлари мумкин. Бу ерда китобхонлар конференцияси ва адабий кечалар тез-тез ўтказиб турилибди.

Бу йил кутубхонага кўплаб янги китоблар олинди.

М. ФОЗИЛОВ.

САБЗАВОТ— ШАҲАРЛИКЛАРГА

Тошкент районидаги Собир Раҳимов номли колхоз миришкорлари давлатга сабзавот маҳсулотлари сотишни бошлаб юбордилар. Хўжалик сабзавоткорлари қисқа муддат ичида эл дастурхонига 60 тоннадан зиёд бодринг, сабзи, пиёз каби сабзавот маҳсулотлари тортиқ этдилар.

ҲАР куни колхоз далаларидан шаҳарликлар дастурхонига 2—2,5 тоннадан сифатли сабзавот маҳсулотлари жўнатилмоқда.

Пишиб етилган сабзавотни тез ва сифатли етказиб беришда колхознинг А. Саидалиев, А. Самадов, О. Алимов бошлиқ бригада аъзолари намуна кўрсатиб меҳнат қилишяпти.

Т. ЖЎРАЕВ.

МАКТАБЛАРДА ИМТИҲОНЛАР БОШЛАНДИ

● ЎТГАН шанба куни барча мактабларимизда ўзгача кайфият ҳукм сурди. Ўқитувчилар, ўқувчилар эрта тонгданоқ ҳаяжон билан жонажон даргоҳлари томон йўл олдилар. Чунки ўша куни биринчи имтиҳонлар олишга аҳд қилдилар.

Пойтахтимизнинг Куйбишев районидаги 148-мактабда ҳам адабиётдан иншо ва математикадан ёзма ишлар уюшқоқлик билан ўтказилди. Тантанали линейкадан сўнг синфларга ошиққан талабалар «4» ва «5» баҳолар олишга аҳд қилдилар.

Суратларда: ўқитувчилар Р. Аюпова, мактаб директори С. Шамсиддинов, М. Қаландарова, Р. Мирюсуповалар ўнинчи синфда (чапда). Имтиҳон пайти (ўнгда).

А. Абалян фотолари.

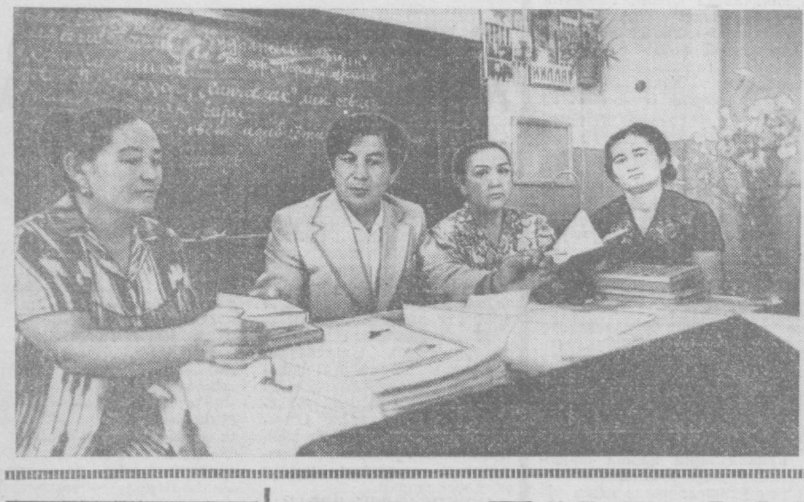

СПОРТ

ТОШКЕНТЛИК ПОЛВОННИНГ БРОНЗА МЕДАЛИ

Туркиянинг Бурсе шаҳрида классик кураш бўйича Европа чемпионати бўлиб ўтди. Совет полвонларидан етти киши финалга чиқиб чемпионлик унвони учун курашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Москвалик оғир вазнли Н. Балбошин учинчи марта Европа чемпиони деган юксак унвонга муяссар бўлди. 68 килограммли полвонлар мусобақасида ҳам чемпионлик унвони совет спортчисига тегди. С. Налбандян қитъа ғолиби бўлди.

Терма команда сафида қатнашган тошкентлик Комил Фаткулин 52 килограммгача полвонлар баҳсида куч синашиб, бронза медали билан тақдирланди. Ереванлик Айрапет Минасян ҳам командамизга бронза медали келтирди.

ТЕРМА КОМАНДА САФИДА

Утган шанба куни Германия Демократик Республикасининг Галле шаҳрида бокс бўйича Европа XXII чемпионати байроғи кўтарилди. Биринчиликда совет спорти шарафини ҳимоя қилаётган А. Ткаченко, В. Рибаков, В. Лимасов, Ю. Шапошников, Е. Горстков сингари моҳир боксчилар орасида республикамиз вакили Феликс Пак ҳам бор.

УЗГА МАЙДОН МУАММОСИ

Мамлакат футбол чемпионатининг олий лигаси қатнашчилари ҳам, биринчи лига иштирокчилари ҳам сафардаги ўйинларни ўтказишда ҳимояга эътиборни кучайтирадилар. Ҳужумкорлик тактикасини қўллаган мезбонлар кўпинча ғолиб келишади. Натижада деярли барча тур ўйинларида тарози палласи майдон эгалари томонига босади. Бу сафар ҳам шундай бўлди. Биринчи лига қатнашчиларининг ўн биринчи турида бўлиб ўтган 9 та учрашувнинг 6 тасида майдон эгалари ғолиб келишган бўлса, уч ўйин дуранг бўлиб тугади. Сафарда очко олган уч команданинг бири «Пахтакор» бўлди. Тошкентлик футболчилар Ростов-Донда маҳаллий армия спорт клуби футболчилари билан бўлган ўйинни 0:0 ҳисобида тугатдилар. Кутаиси торпедочилари ҳам Грозний шаҳрида «Терек» билан бўлган ўйинни ана шундай якунлашди. Сафарда очко олган яна бир команда «Металлург» бўлди. Запорожье футболчилари Ивано-Франковскда «Спартак» билан учрашиб, ўйинни 1:1 ҳисобида дуранг қилишди.

Қолган учрашувларда эса майдон эгалари ўз ҳисобига иккитадан очко ёзишди: «Спартак» (М) — «Рубин» — 4:1, «Шинник» — «Звезда» — 3:2. «Динамо» (Мн) — «Уралмаш» — 2:1, «Динамо» (Л) — «Кузбасс» — 3:1, «Таврия» — «Помир» — 2:0, «Спартак» (Ор) — «Колхозчи» — 4:1.

Командаларнинг бугунгача турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	У.	Т.	О.
«Пахтакор»	11	19— 4	17
«Динамо» (Мн)	11	15— 4	17
«Таврия»	10	11— 4	13
«Уралмаш»	10	17—14	13
«Спартак»	11	19—17	13
«Нистру»	10	12—10	12
«Помир»	11	14—13	12
«Кузбасс»	10	19—13	11
«Терек»	10	13—11	11
«Торпедо»	11	7—10	11
«Шинник»	11	11—13	10
«Колхозчи	11	10—15	10
АСК	10	8— 9	9
«Спартак» (И-Ф)	10	9—11	9
«Динамо» (Л)	11	11—14	9
«Кривбасс»	10	14—18	8
«Металлург»	10	8—13	7
«Спартак» (Ор)	10	10—16	7
«Рубин»	10	18—21	5
«Звезда»	10	7—14	4

ТАРБИЯ МАСЪУЛИЯТИ

ПЕДАГОГ МИНБАРИ

Ҳар касб эгасининг ўз иши, ўз вазифаси бор. Аммо, ҳамма учун баб-баробар тааллуқли бир соҳа мавжудки, бу фарзандни, ёшларни тарбиялаш бурчи, унинг келажаги учун жавобгарлик масъулиятидир.

Тарбия кишига фақат четдан бўладиган таъсирдангина иборат эмас, албатта. Қобилият, билим, ахлоқий поклик кишини улуғлайди ва уни камолатга етказади. Тўғрироғи, ҳар бир киши ўзига-ўзи ҳисоб бериши, коллектив олдидаги бурчни ҳис қилиши, оиласида, жамиятда тутган ўрнини англаб етиши лозим. Бинобарин, кишининг камол топиши олган тарбияси, ижтимоий ҳаёт таъсири орқали содир бўлади. Бундай тарбияда ота-она ва ўқитувчининг роли ғоят катта.

Улар боланинг онгига, билимига, ахлоқига таъсир ўтказадилар. Натижада болада ижобий сифатлар таркиб топади, киши учун ёт бўлган салбий хусусиятларга барҳам берилади. Ҳосил қилинган яхши хулқ киши қалбида тошга ўйиб ёзгандек абадий қолади.

Ёшларимизга тарбиявий таъсир кўрсатиш ота-она учун ҳам, ўқитувчи учун ҳам ғоят фахрли иш. Лекин, баъзи ота-оналар, ёхуд ёш ўқитувчилар тарбиянинг муҳим томонларини ҳисобга олмайдилар. Болаларни амалий жиҳатдан ижтимоий фойдали меҳнатга тайёрлашдан узоқроқда бўладилар. Бу эса фарзандни дангаса, ишёқмас қилиб қўяди. Бундан ота-она ҳам, жамият ҳам зарар кўради.

Ҳунарга қизиқиш ва ҳавас уйғотишда гап кўп. Буни амалга ошириш учун оқилона иш тутиш лозим.

Мактабда олиб борилаётган тарбиявий воситалар кўп жиҳатдан шу мақсадларга қаратилаётгани бежиз эмас. «Коммунизм қурувчиси қандай бўлиши керак?» деган фикр ота-оналар ва ўқитувчиларнинг доимий эътиборида бўлиши керак.

Ўқитувчи ўз қўлида тарбия олаётган ўқувчисининг хулқи ва ўқиши қандайлигини яхши билади. Ҳозир республикамизнинг кўпгина мактабларида илғор педагогик тажрибага асосланиб «иккисиз», «икки йилликсиз» ишлашга алоҳида аҳамият берилмоқда. Бироқ, айрим ўқувчилар ўқишда ҳам, меҳнатда ҳам ўзларини кўрсата олмайдилар. Сир эмаски, ахлоқида камчилиги бор, бирор ишни бошлаб охирига етказолмаётган, иродаси кучсиз болалар худди шундай ўқувчилар орасидан чиқади.

Афсуски, бундай ўқувчилар озчиликни ташкил этса ҳам, улар ота-оналари ҳамда ўқитувчисини назоратидан кўпинча четда қоладилар. Бундай бўлишига йўл қўймаслик керак.

Ёшларнинг келажаги мактабдан бошланади. Ўқувчиларга пухта билим бериш билан бирга, улардаги ижобий ва салбий томонларини ҳам синчковлик билан кузатиб бориш, тўғри йўл-йўриқ кўрсатиш ота-оналар ҳамкорлигида ёшларни ҳаётга тайёрлаш педагогик коллективларнинг жонажон иши бўлиши лозим.

Ф. НУРИДДИНОВ,
халқ маорифи аълочиси.

УЙЛАР МУБОРАК

Май байрамлари Ўрта Осиё темир йўли ходимлари учун алоҳида қувончли келди. Пойтахтнинг Жуковский кўчасида улар учун тўрт қаватли янги бино қуриб, фойдаланишга топширилди.

Янги турар-жой биноси ўзининг ташқи кўриниши билан бошқа уйлардан ажралиб туради. Фасади мармар плиталар билан безатилган, деворларига оқ-қора майда кафеллар ёпиштирилган. Янги уйнинг биринчи қаватига гастроном жойлашди. Бу ерда шу бинода яшовчилар ва бошқалар ўзлари учун зарур бўлган озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилишлари учун барча шароитлар яратилган.

Шаҳримизнинг бошқа районларида ҳам қурилишлар авжида. Жумладан яқин-яқингача Луначарский шоссесида республика партия мактабидан Салор станциясигача бўлган кўча атрофлари унчалик ободонлаштирилмаган эди. Бу ерда барак типидаги бир қаватли уйлар шаҳримизнинг энг кенг магистрали ҳуснига доғ бўлиб турарди. Энди эса ҳаммаси ўзгармоқда. Республика партия мактаби билан Салор станцияси орасида янги замонавий уйлар қад кўтармоқда. Бу уйларни 1-уйсозлик комбинатининг 27-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари барпо қилишяпти.

«Ташгипрогор» институти лойиҳалаштирган уйларнинг бирида катта гастроном, кафе ҳам бўлади. Янги уйнинг биринчи қаватида шунингдек сувенирлар магазини, мороженое кафелари ишлаб туради.

Ҳозир қурилишда А. Эримов бошчилигидаги комплекс бригада зарбдор меҳнат қилмоқда. Ўзаро мусобақада бетончи В. Ваҳобов, электр пайвандчи Н. Гладких сингари қурувчилар ўрнак кўрсатишяпти. Тез орада янги уйларда пардоз ишлари бошлаб юборилади. Бу турар-жой биноларида уй тўйлари ўтказиладиган қувончли дамларга оз қолди.

Ю. ГЛЕБОВ.

ЯНГИ ЛЕКТОРИЙ ИШ БОШЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР Давлат санъат музейида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишланган лекторий иш бошлади.

«Октябрнинг 60 йиллигига» деб номланган туркум лекциялар «Тасвирларда В. И. Ленин», «Ўзбекистон халқ рассоми В. Уфимцевнинг тарихий-инқилобий мавзуидаги асарлари», «Ўрол Тансиқбоев — табиат куйчиси», «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби П. П. Беньков ижоди» қабилардан ташкил топган бўлиб, булар музейнинг илмий ходимлари томонидан дам олиш кунлари ўқиляпти.

М. АҲМЕДОВ.

„ШАРҚ ЮЛДУЗИ" ЎҚУВЧИЛАР МЕҲМОНИ

ЖУРНАЛ ходимларидан бир группаси яқинда Калинин районидаги Герман Титов номли 39-ўрта мактаб ўқувчиларининг меҳмони бўлишди. Учрашув кечасини мактаб директори Н. Эгамбердиев очди. Журнал бош редакторининг ўринбосари Х. Ниёзов коллективнинг ижодий режалари ҳақида сўзлаб берди. Ҳусниддин Шарипов, Келди Қодиров, Ортиқбой Абдуллаев, Турсун Иброҳимов, Зоҳир Аъламовлар ўзларининг янги ёзган шеър ва ҳикояларидан намуналар ўқишди, режалари билан ўртоқлашдилар.

Мактаб адабиёт тўгараги қатнашчилари мушоирага қўшилиб, ўзлари ёзган шеърларидан ҳам ўқиб беришди.

О. ХУСАНОВА.

ЯҚИНДА рус ёш томошабинлар театрида «Уч мушкетёр» спектаклининг премьераси бўлди. Спектаклни томошабинлар илиқ қарши олдилар. Суратларда: спектаклдан кўринишлар. Асар бош қаҳрамонлари — Портос ролини М. Каминский, Атос ролини С. Фалько ва Артаньен ролини Е. Коминерлар ижро этишган.

В. Таран фотолари.

ХАШАГИМИЗ ЧИҚМАСИН ТАҒИН

ИНТЕРМЕДИЯ

Тоғ бағрида бир меҳмон билан ферма мудири Шодивой қимизхўрлик қилмоқда. Соқи пазанда қимиз шопиради.

МЕҲМОН (кайфи баланд, кабоб чайнаб) — Кавобни роса оби-тобига келтириб пиширибсиз. Яшанг!

МУДИР — Бу ўз номи билан Соқи пазанда. Билмаган таоми йўқ. Қўли гул. Ашула ҳам айтади. Тамбур, дутор навосини дўндириб чалади. Хатдастлик ҳам қилаверади. Ферманинг икир-чикир хатларини шунга ёздираман. Актга-ку, жуда чабдаст! (кулади)

СОҚИ — Мудир акам шунақалар. Доим мени мақтаб уялтирадилар.

МЕҲМОН (ёнбошлаганча, мудраброқ) — Мудир акангизга ёқибсиз кам бўлмайсиз Соқивой, кам бўлмайсиз.

МУДИР — Қани қимиздан қуй. Яна ярімтагина оқболадан қўшворганингда хўжа қимиз бўлар эди.

СОҚИ — Ҳали ҳам чакки эмас. (Хиргойи қилиб қимиз қуйиб узатади).

Тоғ бағрида қўзилар,
Ўтлаб маърашурлар.

МУДИР — Оҳ овозингдан. (Мудир жўр бўлади).

Тошдан — тошга эчкилар,
Сакраб ўйнаширлар.

МЕҲМОН — (Қимизни олиб) Яшанг-яшаворинг. Соқи пазанда, соқи хонанда. (Бош чўпон киради).

ЧЎПОН — Ассалому алайкум.

МУДИР — Э, келинг-келинг. (Меҳмон билан омонлашади, уни дастурхонга таклиф қилишади).

МУДИР — Сизларни таништириб қўяй. Бу киши мени бош чўпоним, зоотехник. Исми — Мардон. Бу киши (меҳмонга ишора қилади) азиз меҳмонимиз. Мени ёшликда бирга ўсган дўстим, отлари Қобилали. Қани Соқивой, Мардон акангга қимиздан қуй.

МАРДОН — Йўқ, раҳмат. Ҳойнахой, хўжа қимиз бўлса керак.

СОҚИ — Кўпириб вижиллашидан пайқадингиз-а. Кайфи конякка тенг. (узатади. Меҳмон уйқуга кетади).

МАРДОН — Раҳмат ичким йўқ. Меҳмонни етилтириб қуйибсиз-ку.

МУДИР — Зарари йўқ, бир уйқуни олса ўзига келади. Қимиздан олинг.

МАРДОН — Раҳмат. Мен кирганим, қирдагилардан хабар олсак бўлар эди.

МУДИР — Хабар олиш қочмайди. Эртами-индинми чиқиб келаман.

МАРДОН — Тоғдаги пичанларни ўрдирмасак иш чатоқ. Ўтлар қувраб қолади, сарғая бошлабди.

МУДИР — Майли, обдон сарғайиб пишсин, ўришга улгурамиз.

МАРДОН — Бугун-эрта деб фурсатни қўлдан бой бериб қўймасак яхши эди.

МУДИР — Юракни кенг тутинг, улгурамиз.

МАРДОН — Қўшни фермамиз дағал хашакни аллақачон жамғариб рапорт топширди.

МУДИР — Рапорт топширди?

МАРДОН — Топширди. Бугун эрталаб радиода ҳам берилди.

МУДИР — Соқи?!

СОҚИ — Лаббай, мудир ака!

МУДИР — Бугун битта рапорт тайёрлайсан. Дағал хашак плани бажарилди деб. Қўл қўяман.

СОҚИ — Хўп бўлади, мудир ака! (Соқи қимиз тўлдирилган меш атрофида куймаланади).

МАРДОН — (Кулимсираб) Ҳали 60 процентга ҳам боргани йўқ, нима деб рапорт ёзасиз.

МУДИР — 50 дан ошдими, у ёғи бажарилаверади. Дадил ёзавер, Норқулов ўзимизники.

МАРДОН — Норқуловга ишонманг, кеча бюрода ишдан олинди.

МУДИР — Нима?! Норқулов ишдан олинди? Нималар деяпсиз ўзи! Соқи!

СОҚИ — Лаббай, ака. Мана мен ҳозир яримта қуйворай, хўжа қимиз...

МУДИР — Хўжа қимизинг қурсин. Норқулов ишдан олинибди. Хашак-хашак деявериб хашагимиз чиқиб қоладиганга ўхшайди. Мен қирга кетдим. Меҳмон уйғонса кузатиб сен ҳам чиқиб бор. (ўрнидан туриб костюмини пийпаланиб кияди, сўнгра кета бошлайди. Мардон ҳам у билан бирга йўлга тушади).

СОҚИ — (Қўлидаги пиёлада қимиз билан хиргойи қилади).

Тоғ бағрида қўзилар
Ўтлаб маърашурлар
Норқуловга суянганлар
Қирга ярашурлар.

МУДИР — (Узоқдан товуши эшитилади). Соқи!

СОҚИ — Лаббай, ака.

МУДИР — Овозингни ўчир.

СОҚИ — Хўп ака. (Соқи иккала кафтини оғзига қопқоқ қилиб, қаттиқ хуррак отаётган меҳмонга ўқрайиб қарайди).

Алп ЖАМОЛ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитети

В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ

ЯНГИ ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН

С. И. ҚАДИШЕВ НОМЛИ 166-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—1978 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МЕТАЛЛАР БЎЙИЧА УНИВЕРСАЛ ТОКАРЛАР ВА УНИВЕРСАЛ ФРЕЗЕРЧИЛАР, УЧУВЧИ АППАРАТЛАРИНИ ЙИҒУВЧИ-СЛЕСАРЛАР, МЕХАНИКА-ЙИҒУВ ИШЛАРИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, ЁҒОЧ ИШЛАРИ БЎЙИЧА ДУРАДГОРЛАР.

Ўқиш муддати — 3 йил.

ЎҚИШГА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ТОШКЕНТЛИК ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Шаҳарнинг чекка қисмидан келувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАҚИДА АТТЕСТАТ ВА КАСБЛАРИ ҲАҚИДА ДИПЛОМ ОЛИБ В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА БОРАДИЛАР.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртлари ва техникумларнинг сиртқи ҳамда кечки бўлимларига конкурсдан ташқари қабул қилинадилар.

ЎҚИШЛАР ТЕХНИКА ВОСИТАЛАРИ БИЛАН ЖИҲОЗЛАНГАН ФАН КАБИНЕТЛАРИДА ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқиш даврида ўқувчилар заводдан бериладиган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Бундан ташқари билим юртида спорт майдонлари муҳайё, қуйидаги спорт секциялари ишлайди: бокс, эркин кураш, футбол ва авиамоделчилар, фото, радио ҳамда бадиий ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд.

Ўқувчиларнинг дам олишлари учун Чимён атрофида махсус дам олиш лагери бор.

Шунингдек, ўқувчилар ўқиш даврида бепул уч маҳал иссиқ овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасида ишлаган иш ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: ариза, таржимаи ҳоли, маълумоти тўғрисида ҳужжат, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, медицина картаси (тасдиқланган), турар жойидан справка, 4x5 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, Т—2 формадаги шахсий карта.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Генерал Петров кўчаси, 329-уй (20-трамвай ва 30-автобуснинг «166-билим юрти» бекати), қабул комиссияси.

«УЗХЛАДОТОРГМОНТАЖ» трестининг

ТОШКЕНТ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

совутиш ва савдо-технология ускуналарига хизмат кўрсатиш бўйича

МЕХАНИКЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН

4, 5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ЁКИ ОБЛАСТИГА ДОИМИЙ ПРОПИСКА ҚИЛИНГАН, КАМИДА 3 РАЗРЯДЛИ ЭЛЕКТРИК ЁКИ ИЧДАН ЁНИШ ДВИГАТЕЛЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА 3 РАЗРЯДЛИ МУТАХАССИСЛИККА ЭГА БЎЛГАН 20 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқувчиларга стипендия берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-32, «Грампластинка» кўчаси, 40-уй. Телефонлар: 66-21-31, 66-03-65.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Туталланмаган диалог (спектакль). 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Декабристлар ҳақида ҳикоялар. 17.15 — Жаҳон халқларининг ижоди. 17.45 — Фан оламида. 18.15 — «Асл йигитлар». 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — Мульт. фильм. 19.15 — Концерт. 19.50 — «Социалистик турмуш тарзи ва халқ фаровонлиги». 20.40 — «Эквилибрист» (бадиий фильм). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳужжатли фильмлар. 23.00 — Концерт. 23.15 — Бадиий гимнастика бўйича СССР чемпионати. 00.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Болалар учун фильм. 18.45 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.15 — «Ленин, Октябрь ва Ўзбекистон». В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалидан репортаж. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Пойтахтимиз меҳмонлари. 21.00 — Ахборот. 21.20 — «Парвоз» ашула ва рақс ансамбли ижро этади. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — «Июнь мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой». 22.50 — Серёжа (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Ҳужжатли фильм. 20.35 — Янгиликлар. 20.55 — Ўқитувчи экрани. 21.25 — Реклама. 21.40 — Математика.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/VI да Майсаранинг иши, 2/VI да Риголетто, 3/VI да Корсар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/V да Келинлар қўзғолони.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСР халқ артисти Маргарита НАЗАРОВА раҳбарлигидаги «Йўлбарслар» аттракциони (19.30).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Ширин аёл (катта зал), Зита ва Гита (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Ширин аёл — «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Мардлик учун юз грамм — «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Алвидо, полиция! — «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Бизнинг бурчимиз — «НУКУС» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Бизнинг бурчимиз — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.40, 22.10).

Ўзбекистон КП Тошкент обкоми аппаратининг партия ва касаба союз ташкилотлари область партия комитетининг масъул ходими **Надежда Казимировна ЕРМАКОВАнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, эълонлар — 338142.

Р. 02410. Ўзбекистон Компартиясининг Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64583. Г. 1632.